

Silo, 25 dec. 2019 Verkondiging KERST 2019: Komt de verwachting uit?

Hebr 1: 1-12, Jesaja 52: 7-10, Joh 1: 1-14

Regien Smit

De afgelopen weken en dagen hebben we in alle toonaarden het Kerstevangelie gehoord en bezongen terwijl we toeleefden naar deze dag: we vieren de geboorte van Jezus van Nazareth, nakomeling van koning David, zoon van een timmerman, de gezalfde koning die komen zou, de Zoon van God en van mensen. En vol van verwachting als we waren.... Komt die verwachting uit?

De kerstreclamecommercial van de Albert Hein, het verhaal van Tommie, de sarpassio. De nieuwe hoofdpersoon bij de Appie is een vrouwelijke supermarktmanager met partner en een zoontje van ongeveer 8 jaar. Zij -moe en druk van de toptijden bij Appie- wil de Kerst heel simpel houden dit jaar. Manlief knikt instemmend. En dan zegt kleine Tommie op de achterbank: mogen we Kerst dit jaar bij mij vieren? De ouders glimlachen veelbetekenend: tuurlijk kind. Maar Tommie trommelt de hele familie en buurt op om iets van eten (bij de AH natuurlijk) mee te brengen. Onder andere sarpassio (carpaccio) wat heel simpel te maken is. Op kerstdag verrast Tommie zijn ouders met een prachtig versierde kersttafel op zijn slaapkamer en alle visite die hij heeft uitgenodigd.

De weken vóór Kerst kunnen we volop 'genieten' van de Kerstreclames, die korte filmpjes -meer of minder geslaagd- die één ding gemeen hebben: het komt altijd goed. Je kunt erop neerkijken, maar in feite drukken ze een diep verlangen uit naar het goede leven. Huiselijk geluk, warmte, liefde, er zijn voor elkaar. Verbondenheid. En daarin kunnen we heel erg meevoelen. Het knappe van de AH reclame is, dat het een kind is, dat onverwacht iets nieuws doet. Een wat diepere laag in het verhaal. Hoe mooi dat verlangen ook is -je kunt het zien als iets onverwoestbaars in de schepping-, punt is alleen dat de realiteit vaak heel anders is. Ik kreeg een appje van Kevin, die transgender is en bovendien autistisch. Hij moet tijdens de Kerstdagen in zijn eentje ontprikkelen op zijn kamer. Hij schreef mij: dominee, wilt u ook bidden voor mensen als ik, die juist op deze dagen eenzaam en verdrietig zijn?

In de evangeliën ontvangen we verschillende bewoordingen waarin de komst of de geboorte van Jezus de Messias wordt beschreven. In het Mattheus evangelie gebeurt dat vooral vanuit de historische lijn: God doet iets nieuws, maar tegelijkertijd loopt het verhaal al eeuwen lang. Het moet duidelijk zijn, dat dit Kind een koning is, met de juiste afkomst: het huis van David. Dat moest het volk van God overtuigen: het had werkelijk rechtmatige aanspraak op de troon. Dit gaf de huidige koning en machthebbers de bibbers, met alle gevolgen van dien. In Lucas is het geboorteverhaal juist een contrastverhaal, waarbij de grote keizer-God Augustus en de kleine baby in Bethlehem tegenover elkaar worden gezet. De Keizer-god die er alles aan doet om verheven te zijn; de doeken en de voederbak die als een refrein herhaaldelijk worden genoemd om te laten zien hoe de ware God werkelijk *mens* wilde zijn en degene willen zijn waar mensen gevoed en gekoesterd worden. En Johannes, in het evangelie van vanmorgen, die gebruikt een heel andere, meer verheven taal om te beschrijven wat ons wat de wereld is overkomen: het Woord dat onder ons is komen wonen, of letterlijk zijn tent bij ons heeft opgezet. Dat wil zeggen dat God zelf, de eeuwige, van wie we elke week weer zeggen dat Hij alles gemaakt heeft, daar wil komen waar wij zijn, meebewegend op onze wegen. En we hebben al deze beschrijvingen nodig!

Zonder het verhaal van Jezus' geboorte en leven zouden we niets begrijpen van de woorden van Johannes. En zonder de woorden van Johannes zouden we mogelijk de enorme impact van het Kerstverhaal missen, waardoor het inderdaad een jaarlijkse commercial wordt, die we met elkaar

opvoeren. Met de teleurstelling bij de vuile borden en lege glazen die ons herinneren aan dat ene moment waarop we ons even konden warmen, maar nu tonen dat het gewone leven op ons wacht.

Een geboorteverhaal van de Messias alleen, hoe mooi en bijzonder ook, kan de hoogten en diepten van het menselijk verhaal niet dragen. Het gaat om Wie er geboren is en wat de betekenis is van zijn geboorte voor de wereld, voor ons! Als we Kerst vieren, dan vieren we de komst van Jezus in de wereld. Met de vooruitblik op Goede Vrijdag en Pasen. In dat alles heeft Hij laten zien wie God is. Zo zegt de Hebreeënbrief ons. God is voorgoed zijn tent komen opzetten bij ons. En om Hem te zien, onder ons, moeten we naar Jezus kijken. Dát is hoe het nu verder gaat, nu het Kerst is.

We gaan tot besluit van deze preek een heel oud Kerstlied zingen, dat we nog nooit gezongen hebben. 'Dansen wil mijn hart en springen, Heer, voor U.' Het lied is ontstaan in de 17e eeuw, geschreven door de Duitse theoloog Paul Gerhardt. De oorspronkelijke Duitse tekst begint als volgt: *Fröhlich soll mein Herze springen*. Eigenlijk zou mijn hart moeten opspringen.....

Dit lied ontstond op een Kerstavond, Gerhardt moest zijn Kerstpreek schrijven en het ging niet. Een van zijn kinderen was zeer ernstig ziek. En zelf dacht hij, eigenlijk zou mijn hart van vreugde moeten opspringen, om het Christusfeest. Om de Heer die tot ons komt. Eigenlijk zou ik verheugd moeten zijn, maar ik ben het niet. En al schrijvend en zingend ontstond dit lied. De taal van het lied is wat ouderwets, maar de melodie! Die danst dwars door het verdriet en de zorgen van Gerhardt heen naar buiten en wordt een werkelijke vreugdebode van het goede nieuws. Laten wij dit lied samen dansend leren zingen, ons aansluitend bij wat de vreugdebode in Jesaja ons oproept te doen: Breek uit in gejubel, óók te midden van de ruïnes van je leven, wat God zal redding brengen en ooit zal de hele wereld het zien!

Amen.